

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ**

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

для самостійної роботи з дисципліни

«ЕКОНОМІКА І ОРГАНІЗАЦІЯ ТОРГІВЕЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

(для здобувачів вищої освіти, що навчаються за спеціальністю 076

«Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»)

(Електронне видання)

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри

економіки і підприємництва

Протокол № 7 від 18.01.2021р.

Методичні вказівки для самостійної роботи з дисципліни «Економіка і організація торгівельної діяльності» (для здобувачів вищої освіти, що навчаються за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність») (Електронне видання) / Уклад.: К.І. Серебряк, В.В. Вахлакова, М.Д. Крамчанінова. – Сєвєродонецьк: вид-во СНУ ім. В. Даля, 2021. –22 с.

Методичне видання спрямоване на вивчення і засвоєння здобувачами вищої освіти самостіно та на підставі лекційного матеріалу теоретичні основи і практичного матеріалу з дисципліни «Економіка і організація торгівельної діяльності», аналізу законодавства України у сфері торгівлі, стимулювання активної позиції учасників торгівельної діяльності до вирішення теоретичних та практичних проблем при забезпеченні ефективності підприємств торгівлі. Методичні вказівки для самостійної роботи містять програму дисципліни, методичні рекомендації для самостійної роботи, питань для підготовки до екзамену та виконання контрольної роботи, задачі для самостіної роботи та список рекомендованих джерел інформації.

Методичні матеріали розраховані на здобувачів вищої освіти

Укладачі	К.І. Серебряк, к.е.н.,проф.Ю В.В. Вахлакова, к.е.н..доц., М.Д. Крамчанінова, к.е.н.
Відповідальний за випуск	І.М. Семененко, зав. кафедри економіки і підприємництва
Рецензент	І.В. Моргачев, д.е.н., проф.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ	6
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ	11
ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ЕКЗАМЕНУ ТА ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ	13
ЗАДАЧИ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ	16
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	22

ВСТУП

Дисципліна «Економіка і організація торгівельної діяльності» спрямована на формування у здобувачів вищої освіти, що навчаються за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», сучасного наукового світогляду і системи глибоких спеціальних знань про організацію і технологію торгових процесів та їх вплив на ефективність комерційної діяльності суб'єктів ринкових відносин, вироблення вмінь і навичок їх використання у практичній діяльності.

Головними завданнями вивчення дисципліни «Економіка і організація торгівельної діяльності» виступають:

- вивчення основних теоретичних, організаційних та методологічних питань розробки та використання у організації торгівлі в Україні;
- засвоєння методики та організації розробки та використання стандартів в тому числі міжнародних;
- вивчення питань використання організації торгівлі в підприємницькій діяльності;
- засвоєння форм державного та ринкового нагляду та контролю за додержанням правил торгівлі у сучасних умовах реформування;
- ознайомлення з відповідальністю суб'єктів підприємницької діяльності за порушення законодавства у сфері торгівлі та інши.

В результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти, що навчаються за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», повинні знати сутності організаційних форм підприємств та їх значення в процесі торговельного обслуговування населення; основні формати магазинів та їх роль в процесі товароруху; основні показники якості торговельного обслуговування та їх використання в практичній діяльності підприємств; умови використання форм роздрібно́ї торгівлі в залежності від спеціалізації та місця розташування магазинів.

Здобувачі вищої освіти здобувачів вищої освіти, що навчаються за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», повинні вміти аналізувати маркетингове середовище підприємства; виконувати аналіз ефективності асортиментної та цінової політики підприємства; розробляти пропозиції з підвищення її ефективності; застосовувати отриманні знання у своїй практичній діяльності; використовувати маркетингові операції на місцях своєї постійної роботи; користуватися рекомендованою та додатковою літературою; звертатись до періодичних видань протягом всієї трудової діяльності; враховуючи стан економічного розвитку і специфіку діяльності суб'єкта господарювання, обґрунтовано оцінювати і вибирати найефективніші типи магазинів та форми обслуговування населення; застосовувати комерційні інструменти під час формування системи товароруху і механізмів використання; визначати оптимальний рівень витрат у процесі товароруху; здійснювати організацію товаропостачання і продажу товарів підприємств оптової і роздрібної торгівлі; на основі визначених критеріїв здійснювати оптимальний вибір структури і форми організації торгівлі.

ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. ЗНАЧЕННЯ, СУТНІСТЬ ТА ФУНКЦІЇ ТОРГІВЛІ. ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА ТОРГІВЛІ ТА ПОКАЗНИКИ ЇЇ РОЗВИТКУ

Місце торгівлі в економічній системі. Загальна характеристика торгівлі як системи, її функції. Поняття внутрішньої торгівлі. Основи організації внутрішньої торгівлі. Організаційні форми торгівлі. Державне регулювання та підтримка розвитку внутрішньої торгівлі України.

Тема 2. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСНОВИ ФУНКЦІОНУВАННЯ РОЗДРІБНОЇ ТОРГІВЛІ

Сутність та функції роздрібної торгівлі. Види та класифікація торговельних об'єктів. Стан розвитку роздрібної торгівлі України. Поняття торговельної організації, торговельної системи. Організаційна структура торговельних підприємств. Організаційна культура. Основні шляхи подальшого розвитку роздрібної торгівлі України.

Тема 3. СУТНІСТЬ ТА ФУНКЦІЇ ОПТОВОЇ ТОРГІВЛІ. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСНОВИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ОПТОВОЇ ТОРГІВЛІ

Сутність та функції оптової торгівлі. Основні напрями розвитку оптової торгівлі. Структура оптової торгівлі. Оптові торговельні підприємства, їх економічні, організаційні та юридичні ознаки. Види оптових підприємств. Класифікація оптових торговельних підприємств. Торгово-технологічні функції оптових торговельних підприємств. Організаційна структура оптових підприємств, роль організаційних підрозділів оптових підприємств в організації торгово-технологічного процесу. Організація оптової торгівлі в країнах ринкової економіки.

Тема 4. ВИДИ ОПТОВИХ ПОСЕРЕДНИКІВ ТА ЇХ ФУНКЦІЇ ЗА УМОВ РИНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Посередництво як вид підприємницької діяльності. Роль, функції та класифікація оптових посередників. Види оптових посередників. Агенти, типи агентів, особливості здійснення операцій щодо продажу товарів за участю агента, агентський договір. Особливості здійснення операції щодо продажу товарів за участю дистриб'ютора та дилера. Комісійні операції, умови їх здійснення. Консигнація як форма комісійного продажу товарів. Особливості здійснення операцій щодо продажу товарів за участю консигнатора. Комівояжер та умови його діяльності. Організатори оптового обороту, їх роль та функції у формуванні оптового ринку.

Тема 5. ТОВАРНІ СКЛАДИ

Поняття товарного складу та складського господарства. Роль та функції складів в процесі товарного обігу. Розміщення товарних складів. Класифікація та характеристика товарних складів. Види складських приміщень, їх взаємозв'язок. Суть складського технологічного процесу, принципи його організації та складові частини. Порядок отримання вантажів від органів транспорту. Організація приймання товарів за кількістю та якістю на товарному складі. Розміщення та раціональне зберігання товарів на складі, шляхи скорочення товарних збитків. Організація відбору товарів оптовим покупцем, відпускання товарів зі складу. Техніко-економічні показники використання складів.

Тема 6. ОРГАНІЗАЦІЯ ТОВАРОПОСТАЧАННЯ РОЗДРІБНОЇ ТОРГОВЕЛЬНОЇ МЕРЕЖІ.

Значення та завдання товаропостачання роздрібної торговельної мережі. Фактори, що впливають на організацію товаропостачання. Основні принципи та вимоги до організації товаропостачання роздрібної торговельної мережі. Форми та методи товаропостачання. Транзитна та складська форми товаропостачання,

умови застосування. Централізований і децентралізований методи товаропостачання роздрібною торговельною мережі. Формування маршрутів і графіків завезення товарів. Використання тари-обладнання в організації товаропостачання роздрібною торговельною мережі. Управління товаропостачанням роздрібною торговельною мережі.

Тема 7. ОРГАНІЗАЦІЯ ПЕРЕВЕЗЕННЯ ТОВАРІВ ТА ТРАНСПОРТНО-ЕКСПЕДИЦІЙНИХ ОПЕРАЦІЙ

Роль транспорту у перевезенні товарів та його види. Організація управління транспортом. Планування перевезень товарів. Організація перевезення вантажів залізничним та автомобільним транспортом. Особливості організації перевезення товарів водним та авіаційним транспортом. Організація транспортно-експедиційного обслуговування підприємств торгівлі. Особливості організації перевезення товарів водним та авіаційним транспортом. Організація транспортно-експедиційного обслуговування підприємств торгівлі.

Тема 8. ТАРА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ТАРНОГО ГОСПОДАРСТВА

Поняття упаковки та тари, їх роль в процесі обігу товарів. Вимоги, що висуваються до тари. Класифікація та основні види тари. Стандартизація тари та її основні завдання. Уніфікація тари. Маркування тари, види маркування . Організація обігу тари в торгівлі. Поняття тарообігу: організація приймання, відкриття, зберігання та повернення тари. Шляхи скорочення витрат та втрат по тарі.

Тема 9. ОРГАНІЗАЦІЙНА ПОБУДОВА, РОЗМІЩЕННЯ ТА РОЗВИТОК РОЗДРІБНОЇ ТОРГОВЕЛЬНОЇ МЕРЕЖІ

Роздрібна торговельна мережа, її соціально-економічне значення. Фактори розвитку роздрібною торговельною мережі. Види роздрібною торговельною мережі. Спеціалізація, її основні переваги та недоліки. Типізація магазинів, основні типи магазинів. Принципи розміщення роздрібною торговельною мережі в

міській та сільській місцевості. Поняття зони торговельного обслуговування магазину, методи її визначення . Організація фірмової торговельної мережі та її основні напрями розвитку в Україні. Критерії та показники оцінки стану розвитку роздрібної торговельної мережі.

Тема 10. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОЦЕСУ РОЗДРІБНОГО ПРОДАЖУ ТОВАРІВ

Сутність та зміст торгово-технологічного процесу в магазині. Фактори, що впливають на зміст торгово-технологічного процесу в магазині. Принципи організації торгово-технологічного процесу в магазині. Організація приймання та зберігання товарів й тари. Організація продажу товарів за різними формами та методами. Методи активізації роздрібного продажу товарів.

Тема 11. ПОЗАМАГАЗИННІ ФОРМИ ПРОДАЖУ ТОВАРІВ

Позамагазинні форми продажу товарів, їх соціально-економічне значення. Поняття дрібнороздрібної торговельної мережі, її класифікація. Організація пересувної торгівлі. Види пересувної торгівлі: розносна та розвізна торгівля. Порядок продажу товарів через дрібнороздрібну торговельну мережу. Організація ярмаркової торгівлі. Організація торгівлі поштою. Нові форми позамагазинного продажу товарів: електронна торгівля, продаж товарів на замовлення, продаж товарів через аукціони.

Тема 12. ОРГАНІЗАЦІЯ ТОРГІВЛІ НА РИНКАХ

Ринки в інфраструктурі внутрішньої торгівлі. Організація торгівлі на ринку. Особливості торгівлі продовольчими товарами на ринку. Особливості торгівлі непродовольчими товарами на ринку. Система послуг у торгівлі на ринках.

Тема 13. ОРГАНІЗАЦІЯ ТОРГОВЕЛЬНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ ПОКУПЦІВ

Система торговельного обслуговування, її сутність, зміст та принципи організації. Характеристика складових системи торговельного обслуговування. Культура торгівлі та показники її рівня. Зовнішні та внутрішні елементи, що впливають на якість торговельного обслуговування. Якість обслуговування та її оцінка. Психологічні аспекти торговельного обслуговування.

Тема 14. ОРГАНІЗАЦІЯ ІНФОРМАЦІЙНО-РЕКЛАМНОЇ РОБОТИ В ТОРГІВЛІ

Поняття, завдання реклами. Види реклами. Поняття та завдання торгової реклами. Зовнішня та внутрішня реклама. Рекламні засоби та їх характеристика. Форми реалізації реклами торговельного підприємства: рекламне оголошення, рекламні цикли, рекламна кампанія. Роль та функції внутрішньوماгазинної інформації. Організація внутрішньوماгазинної реклами та інформації. Рекламно-інформаційне оформлення торговельного залу. Оформлення інтер'єру магазину. Організація та принципи оформлення вітрин. Оцінка економічної ефективності реклами торговельного підприємства.

Тема 15. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАЦІ В МАГАЗИНАХ І НА СКЛАДАХ

Сутність та особливості організації праці в торгівлі. Предмети та засоби праці. Організація праці на складах. Організація праці в роздрібній торгівлі. Характеристика основних категорій працівників магазину. Організація робочого місця в магазині. Умови праці працівників та режим роботи магазину. Організація матеріальної відповідальності в торгівлі.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Контрольна робота повинна відображати окремі теоретико-практичні проблеми з відповідної дисципліни і виконуватися студентом після вибору ним тієї чи іншої теми (завдання). Виходячи із специфічних особливостей навчальної дисципліни, контрольна робота виконується у формі контрольного завдання (в якому розв'язується конкретна аналітична ситуація). Контрольна робота у формі завдання з відповідної навчальної дисципліни є логічно сформульованим і поставленим в проблемному плані конкретним науковим завданням, що виражається в пошуку можливих варіантів і шляхів його розв'язання.

Незважаючи на різноманітність контрольних завдань, обумовлених специфікою відповідних навчальних дисциплін, алгоритм їх виконання включає:

- 1) уточнення завдання, виявлення необхідних джерел для роботи над ним;
- 2) виявлення тенденцій розвитку процесів, що впливають із завдання, їх теоретичне обґрунтування та оцінка;
- 3) здійснення конкретного вирішення завдання (власний варіант), його пояснення та інтерпретація;
- 4) формулювання заключних висновків з викладанням прогнозу розвитку процесу (явища) в перспективі.

Контрольна робота виконується студентами самостійно. Вона повинна бути викладена логічно та технічно правильно оформлена. На кожній сторінці повинні бути залишені поля, а сторінки, крім того, мають бути пронумеровані.

Обсяг контрольної роботи - 3-5 сторінок на кожне теоретичне питання, та додатково рішення практичних завдань. В кінці роботи вміщується список використаних літературних джерел.

При отриманні негативної оцінки робота разом з рецензією повертається студенту на доопрацювання, після чого з урахуванням зауважень передається для повторної перевірки разом з рецензією. Якщо контрольна робота виконана

без дотримання рекомендацій або не повністю, вона повертається студенту без перевірки на доопрацювання.

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ЕКЗАМЕНУ ТА ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

1. Сутність та зміст торгівлі, її функції.
2. Місце торгівлі в економічній системі.
3. Необхідність внутрішньої торгівлі, її види та форми.
4. Характеристика організаційних форм торгівлі.
5. Необхідність державного регулювання розвитку внутрішньої торгівлі в Україні.
6. Особливість магазинів роздрібної торгівлі
7. Торговельне підприємство, його ознаки
8. Функціональна структурна модель торгівлі
9. Визначення оптової торгівлі, її функції
10. Основні напрями розвитку оптової торгівлі
11. Структура оптової торгівлі.
12. Характеристика економічних, організаційних та юридичних ознак оптових торговельних підприємств.
13. Види оптових підприємств вам відомі?
14. Класифікації оптових торговельних підприємств.
15. Організаційна структура оптових підприємств
16. Сутність посередництва як виду підприємницької діяльності.
17. Роль та основні функції оптових посередників.
18. Види оптових посередників.
19. Охарактеризуйте особливості здійснення операцій щодо продажу товарів за участю агента та дистриб'ютора
20. Якими є завдання організації процесів приймання товарів на складах торговельних підприємств?
21. Охарактеризуйте порядок організації приймання товарів за кількістю та якістю на складах.
22. Вимоги щодо організації розміщування товарів на складах

23. Охарактеризуйте умови застосування окремих способів укладання товарів на зберігання, їх переваги і вади.
24. Наведіть перелік комплексу операцій з відбору та відпуску товарів зі складу оптового торговельного підприємства. Що служить підставою для відпуску товарів зі складу?
25. Методи та способи відбіру товарів для відпуску їх зі складу
26. Суть та завдання процесу товаропостачання?
27. Форми товаропостачання застосовуються у торговельній практиці, охарактеризуйте їх основні переваги та вади.
28. Порядок визначення потреби і подання замовлень на завезення товарів?
29. Дайте визначення транспорту та назвіть його види.
30. Проаналізуйте транспортно-експедиційні операції.
31. Охарактеризуйте види перевезення вантажів залізницею.
32. Виконайте аналіз технологічного процесу перевезення вантажів залізницею.
33. Дайте характеристику організації перевезень вантажів автомобільним транспортом.
34. Охарактеризуйте особливості перевезення водним транспортом.
35. Охарактеризуйте особливості перевезення авіаційним транспортом.
36. Дайте визначення, що таке тара та її призначення.
37. Класифікація тари
38. Заходи, що належать до організаційно-технічних заходів по скороченню витрат по тарі
39. Заходи, що належать до економічних заходів щодо скорочення витрат по тарі
40. Сутність поняття роздрібної торговельної мережі
41. Ознаки, що характеризують роздрібне торговельне підприємство
42. Принципи організації роздрібної торговельної мережі
43. Вимоги, що висуваються до мережі роздрібних торговців
44. Мета спеціалізації роздрібної торговельної мережі
45. Основні види роздрібних торговців
46. Що таке форми продажу товарів?

- 47.Форми продажу товарів
- 48.Методи продажу товарів, їх характеристика
- 49.Поняття ринку як суб'єкта господарської діяльності.
- 50.Особливості організації торгівлі на ринку.
- 51.Обґрунтуйте особливості торгівлі продовольчими товарами на ринку
- 52.Порядок здійснення торгівельної діяльності.
- 53.Основні правила торгівельного обслуговування.
- 54.Захист прав споживачів.
- 55.Поняття культури торгівлі та фактори, що визначають її рівень.
- 56.Основні результати дослідження поведінки покупців.

Теоретичні питання для виконання контрольної роботи обираються студентами відповідно до порядкового номера у списку групи. Так студент, номер якого за списком групи1 відповідає письмово на питання 1, 15, 29, 43; 2 – 2, 16, 30, 44 і так далі.

ЗАДАЧИ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

ЗАДАЧА 1

Визначити точку беззбитковості, якщо фактичний обсяг реалізації у звітному році склав 5877,6 тис. грн. Загальні змінні витрати становили 5763,3 тис. грн. , постійні витрати склали 1713,7 тис. грн. Зробити відповідні висновки.

ЗАДАЧА 2

Проаналізувати товарооборот в цілому по торговельному підприємству за звітний період та у порівнянні зі встановленим планом за даними таблиці 1.

Таблиця 1

Квартал	Минулий рік		Звітний рік			
			План		Факт	
	Сума, тис. грн.	Питома вага, %	Сума, тис. грн.	Питома вага, %	Сума, тис. грн.	Питома вага, %
I	294,0		292,8		302,5	
II	297,6		298,9		307,5	
III	300,0		311,1		321,3	
IV	308,4		317,2		318,7	
Всього	1200		1220		1250	

ЗАДАЧА 3

Фактичний товарооборот торговельного підприємства за звітний період (рік) склав 1250 тис. грн. Товарні запаси на кінець звітного року були у сумі 166,7 тис. грн. Розрахувати рівень товарних запасів в днях обороту.

ЗАДАЧА 4

Проаналізувати динаміку товарообороту магазину, якщо товарообіг 2018 р. склав 1650 тис. грн., приріст обсягу надходження товарів у 2019 р. дорівнює 2%, що становить 33 тис. грн., товарні запаси у 2019 р. знизились на 120 тис. грн. Інші документовані витрати товарів у 2019р. склали 12 тис. грн.

ЗАДАЧА 5

Плани товарообороту тісно пов'язані з показниками плану з праці. Визначимо вплив чисельності працівників і продуктивності праці на зміну товарообороту торговельного підприємства в третьому кварталі 2019 р. за такими даними таблиці 2:

Таблиця 2

Показники	План	Факт	Відхилення (+,-)
Товарооборот, тис. грн.	1400	1380	
Чисельність працівників, осіб	12	14	
Продуктивність праці, тис. грн.	116,67	98,57	

ЗАДАЧА 6

Скласти прогноз товарообороту на наступний рік:

- 1) для торговельного підприємства в цілому;
- 2) для секції «Галантерейні вироби» на наступний рік і на I квартал.

Дані за звітний рік: товарооборот торговельного підприємства склав 5750 тис. грн., зокрема по секції «Галантерейні вироби» – 3450 тис. грн.

Завдання на наступний рік:

- а) товарооборот має зрости на 3%;
- б) питома вага галантерейних виробів у сумі товарообороту збільшиться на 2%;
- в) частка планового товарообороту секції галантерейних виробів у I кварталі відносно річного плану товарообороту цієї ж секції визначена у розмірі 24%.

ЗАДАЧА 7

Для торговельного підприємства "Українські ласощі" розрахувати загальний норматив товарних запасів по кондитерським виробам, виходячи з наступних даних:

1. План продажу кондитерських виробів на IV квартал – 36000 грн.

2. Кількість асортиментних різновидів товару у торговому залі – 30.
3. Кількість різновидів товару, що надходять в середньому в одній партії товарів – 15.
4. Середня вартість товару одного різновиду – 10,5 грн.
5. Частість завозу кондитерських виробів – 5 днів.
6. Час на прийомку та підготовку товарів до реалізації – 0,4 дня
7. Страховий (гарантійний запас) – 60% від торгового запасу

ЗАДАЧА 8

Розрахувати норматив товарного запасу на кінець 2020 р. на основі модифікованої моделі Уілсона на підставі даних таблиці 3

Таблиця 3

Рік	Товарооборот, тис. грн.	Товарний запас, тис.грн.
2017	2958,0	
2018	1587,9	
2019	550,5	

ЗАДАЧА 9

Визначити час товарного обертання за IV квартал на підставі наступних даних:

1. Товарооборот магазину за IV квартал 2020р. становить 1323 тис. грн.
2. Товарні запаси на 1.10.2020 р. - 275 тис.грн., 1.11.2020р. - 305,5 тис. грн., 1.12.2020р. – 357,5 тис. грн., на 1.01.2020 р. – 330 тис.грн.

ЗАДАЧА 10

Вартість основних засобів підприємства на 1 січня склала 250 тис. грн., сума нарахованої амортизації 100 тис. грн. Визначити коефіцієнти зносу та придатності.

ЗАДАЧА 11

Основні засоби оптової бази на початок року склали 900 тис.грн. У квітні знято з експлуатації та реалізовані на сторону об'єкти на суму 150 тис.грн., у липні придбано холодильне обладнання вартістю 90 тис.грн., з жовтня введено в експлуатацію вантажно-транспортне обладнання вартістю 300 тис.грн. Розрахувати коефіцієнти оновлення, вибуття, приросту.

ЗАДАЧА 12

Обладнання вартістю 11 тис. грн. з річною нормою амортизації 12% після використання протягом 3 років списане з експлуатації. Розрахувати залишкову вартість обладнання.

ЗАДАЧА 13

Придбано об'єкт основних засобів вартістю 100 тис. грн. з терміном корисного використання 5 років. Розрахувати суми щорічних амортизаційних відрахувань способом прискореного зменшення залишкової вартості.

ЗАДАЧА 14

Визначити загальнуючі показники ефективності використання основних виробничих фондів торгового підприємства, якщо середньорічна вартість об'єктів склала 17451 тис. грн.

Підприємством реалізовано товарів на суму 52300 тис грн. Торгового персоналу підприємства налічується 212 осіб. Витрати обігу на реалізацію товарів склали суму в 48600 тис грн. Як зміниться ситуація на підприємстві, якщо додатково залучать до реалізації ще 10 осіб, при цьому обсяги реалізованих товарів зростуть на 2%? Охарактеризуйте отримані показники.

ЗАДАЧА 15

На підставі наведених в таблиці 4 даних проаналізувати виконання показників плану з праці, зокрема ефективність витрачання коштів на оплату праці персоналу, зробити висновки.

Таблиця 4

Показники	2019 р. факт.	2020 р.	
		план	факт
Товарооборот, тис. грн.	21200	21220	21550
Чисельність працівників, осіб.	228	225	230
- зокрема продавців	182	180	189
Фонд оплати праці, тис. грн.	12100	12147	12250

ЗАДАЧА 16

Необхідно визначити фактичну товарооборотність запасів продовольчого магазину за другий квартал 2020 р., якщо товарооборот магазину за перший квартал складає 1323 тис. грн., а динаміка товарних запасів має такий вигляд на підставі даних таблиці 5.

Таблиця 5

Стан на:	Товарні запаси, тис. грн.
1 березня	275
1 квітня	305,5
1 травня	357,5
1 червня	330

ЗАДАЧА 17

Товарообіг торговельного підприємства склав за рік 2020 тис.грн. ,загальна сума витрат обігу становить 650 тис.грн. Яким буде рівень витрат обігу? Що характеризує цей показник?

ЗАДАЧА 18

На підставі наведених нижче даних таблиці 6 зробити висновок, яке з двох торговельних підприємств працювало більш економно:

Таблиця 6.

Показники	Підприємство №1	Підприємство №2
Товарооборот, тис. грн.	2000	4000
Рівень витрат обігу (%)		
а) по плану	32,5	32,6
б) фактично	32,4	32,5

ЗАДАЧА 19

Проаналізувати витрати обігу торговельного підприємства "Євробудинок", якщо відомо: фактичний товарооборот у 2019р. склав 1200 тис.грн., у 2020р. – 1250 тис.грн. при плані 1220 тис.грн. Загальна сума витрат у 2019р. склала 498 тис. грн. , у 2020р. – 533,13 тис. грн. при плані 519,72 тис. грн.

ЗАДАЧА 20

Проаналізувати вплив зміни цін на рівень витрат обігу торговельного підприємства "Овочі" на протязі III-го кварталу, якщо відомо, що ціни на товари даної групи за квартал знизилися в середньому на 7%, товарооборот за III-й квартал склав 2160 тис.грн. ,загальна сума витрат - 1057,6 тис.грн. , частка витрат обігу, які залежать від зміни цін – 60%.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Законодавство України: [Електронний ресурс]. –Режим доступу: [http: // www.zakon2.rada.gov.ua/laws](http://www.zakon2.rada.gov.ua/laws)
2. Господарський кодекс України : [Електронний ресурс]. –Режим доступу : [http: // www.zakon.rada.gov.ua](http://www.zakon.rada.gov.ua).
3. Податковий кодекс України : [Електронний ресурс]. –Режим доступу : [http: // www.zakon.rada.gov.ua](http://www.zakon.rada.gov.ua).
4. Сайт Державної регуляторної служби України :[Електронний ресурс]. –Режим доступу : [//http:// www.dkrp.gov.ua/info/5517](http://www.dkrp.gov.ua/info/5517)
5. Сайт Державної служби статистики України:[Електронний ресурс]. –Режим доступу : [// http: // www.ukrstat.gov.ua](http://www.ukrstat.gov.ua).
6. Апопій В. В. Організація торгівлі: підручник 3-тє вид. /В. В. Апопій, І. П. Міщук, за ред. Апопія В. В. –К.: Центр учбової літератури, 2009. –397 с.
7. Виноградська А. М. Основи підприємництва :навч. посібник / А. М. Виноградська. 2-ге вид., переробл. і доповн. –К. : Кондор, 2008. –544 с.
8. Власова Н. О. Економіка торгівлі :навч. посібник / Н. О. Власова, І. О. А. Круглова, В. А. Гросул, М. В. Чорна та ін.; за ред. Н. О. Власової. –Х. :Світ книг, 2014. –473 с.
9. Гой І. В. Підприємництво :навч. посібник / І. В. Гой, Т. П. Смелянська. –К. : «Центр учбової літератури», 2013. –368 с.
10. Краснокутська Н. С. Підприємницький потенціал як фактор розвитку торговельних підприємств :монографія / Н. С. Краснокутська, І. Г. Бубенець, О. Є Чатченко. –Х. : «Лідер», 2015. –175 с.
11. Торговельне підприємництво :монографія / за наук. ред. С. В. Князя. –Л.: «Львівська Політехніка», 2015. –724с.